

Friade till hustrun på esperanto "Det bästa hjälpspråket som finns"

— Genom esperanto har jag kommit i kontakt med många olika nationaliteter — fått många vänner. Och har bl.a. insett att skillnaden mellan folk inte är så stor när det gäller betydelsefulla frågor som t.ex. världsfreden. Sägerarbetare Arvid Holmström från Silverhöjden är en av dem.

Han gör veta vad han talar om. I mer än tjugo år har han studerat esperanto — rom. Europa runt och klarat sig med detta språk, som är en konstruktion av människoröjerna och som enbart har hundratalet lärare i världen.

När Arvid Holmström träffade sin hustru var han i Tjeckoslovakien tillsammans med studenter. När han skulle återvända till Sverige ville han ha Marie med sig — men inrikesministeriet sade nej. På den tiden (för ca tio år sedan) var ingen tjeckisk medborgare tillåten att lämna landet. Enda chansen var att fly. Men det ville inte Marie. Hon hade sin älskade i Sverige. Och dessutom skulle hon aldrig kunna återvända om hon tog sig ur landet på illegal väg.

MANNAS BREV

I två och ett halvt år kämpade Arvid Holmström för att få Maria ut ur Tjeckoslovakien och till Sverige.

av de tusentals esperantister som f.n. finns i Sverige. De stora världsspråken — som t.ex. engelskan — är övervärderade. Det finns inget bättre hjälpspråk än esperanto, framhåller han. Jag menar inte att någon skall överge sitt eget modersmål. Men som inträffat språk är esperanto överlägset, anser hr Holmström.

Efter många brev till myndigheter i de båda länderna fick äntligen Marie och hennes mor Alfrida tillåtelse att ge sig av. Marie är lika behjärtad esperantist som sin man. Hon anser också esperanto överlägset som kommunikationsmedel vid många tillfällen.

Hennes hos familjen Holmström i Silverhöjden finns mängder av böcker på och om esperanto — i bokhyllor och undan gömda i skåp. Men en stor del har de gjort sig av med. Skickat till utlandet t.ex. där det är svårt att få tag i liknande exemplar. Varje år har esperantisterna en världskonferens. I år skulle den egentligen ha varit i Tej Aviv — men krisen i Mellanöstern lade hinder i vägen och i stället flyttade man till Rotterdam.

Det är lätt att få kontakt med esperantister när man reser runt i Europa, berättar Arvid Holmström. I varje större stad finns en kontaktperson. Esperantisterna har haft många hårda år. I t.ex. hitlertyskland och Sovjet har esperanto varit ett förbjudet språk men nu har gränserna suddats ut. I slutet av 1930-talet skapade den polsk-judiske läkaren Samenhoff ett språk — ett språk som inom en

kort tid blev mycket populärt och heter i de båda länderna fick äntligen Marie och hennes mor Alfrida tillåtelse att ge sig av. Marie är lika behjärtad esperantist som sin man. Hon anser också esperanto överlägset som kommunikationsmedel vid många tillfällen.

Hennes hos familjen Holmström i Silverhöjden finns mängder av böcker på och om esperanto — i bokhyllor och undan gömda i skåp. Men en stor del har de gjort sig av med. Skickat till utlandet t.ex. där det är svårt att få tag i liknande exemplar. Varje år har esperantisterna en världskonferens. I år skulle den egentligen ha varit i Tej Aviv — men krisen i Mellanöstern lade hinder i vägen och i stället flyttade man till Rotterdam.

Det är lätt att få kontakt med esperantister när man reser runt i Europa, berättar Arvid Holmström. I varje större stad finns en kontaktperson. Esperantisterna har haft många hårda år. I t.ex. hitlertyskland och Sovjet har esperanto varit ett förbjudet språk men nu har gränserna suddats ut. I slutet av 1930-talet skapade den polsk-judiske läkaren Samenhoff ett språk — ett språk som inom en

— Men vi klarar konversationen i alla fall, säger han. Vi talar vårt eget språk men försöker varandra i esperanto.

I skåp och bokhyllor hos Arvid och Marie Holmström göms litteratur om esperanto. Mycket finns kvar trots att man har skänkt stora mängder till länder där det har varit svårt att komma över böcker om esperanto.